

Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:

Agenda nr:

Onderwerp Adviesrecht raad en participatieplicht onder de Omgevingswet

Van: Jaap Streppel

Telefoonnummer: 4452

Email: Jaap.Streppel@etten-leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. Het document 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen.
2. Participatie te verplichten voor gevallen waarin de raad gebruik maakt van het adviesrecht.
3. Het adviesrecht en de verplichte participatie in werking te laten treden op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Inleiding

Vooralsnog treedt de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking. Het is aan uw raad om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet een aantal besluiten te nemen. In het nu voorliggende besluit wijst u categorieën van gevallen aan voor:

1. adviesrecht gemeenteraad bij buitenplanse afwijking van het omgevingsplan;
2. verplichte participatie bij buitenplanse afwijking van het omgevingsplan.

Beoogd effect en evaluatie:

Invulling geven aan de mogelijkheid die de Omgevingswet biedt aan de raad om:

1. gebruik te maken van zijn adviesrecht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten;
2. participatie verplicht te stellen voor initiatiefnemers bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Argumenten

1.1 Het is nodig om een lijst vast te stellen waarin het college bij een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan de raad om bindend advies moet vragen.

Onder de huidige regelgeving mag een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan alleen worden verleend als uw raad een VVGB heeft afgegeven. Om te voorkomen dat de raad wordt overspoeld door verzoeken met relatief weinig ruimtelijke impact, heeft uw raad in

2011 een lijst vastgesteld met gevallen die uw raad niet wil zien. Voor deze gevallen is geen VVGB nodig (zie bijlage 1).

Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst de raad gevallen aan welke hij wel wil zien. Over deze gevallen heeft u de gelegenheid om bindend advies te geven. Als de gemeenteraad een negatief advies geeft, dan mag het college de omgevingsvergunning niet verlenen. Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht.

Er moet dus een nieuwe lijst worden vastgesteld, ter vervanging van de huidige. Als uw raad niets regelt, dan hoeft het college nooit naar de raad om met een omgevingsvergunning af te wijken van het omgevingsplan.

1.2 Met de nieuwe lijst van gevallen (adviesrecht) is zoveel mogelijk aangesloten bij de huidige aanwijzingslijst met gevallen waarvoor geen VVGB is vereist.

In de afgelopen raadsperiode heeft het college zes keer een VVGB moeten vragen aan de raad. Recent betreft dit bijvoorbeeld de realisatie van windturbine Hoge Zijpolder en het vervangen van de REWIN reclamemast langs de A58. De overige vergunningen zijn door het college verleend, zonder tussenkomst van uw raad. Ook bij het bepalen van de nieuwe lijst is het zinvol dat uw raad vooraf bepaalt waar u wel en geen rol voor u ziet en daarmee ook niet te veel categorieën van gevallen vooraf aanwijst. In deze overweging dient mee te worden genomen dat onder de Omgevingswet op elke afwijking van het omgevingsplan de reguliere procedure van toepassing is. In tijd betekent dit een beslistermijn van 8 weken voor afwijking van het omgevingsplan in plaats van de huidige 26 weken voor afwijking van het bestemmingsplan. Hoewel er enkele gevallen zijn waarbij de termijn kan worden verlengd, is de planning van de raadscyclus -en daarmee het agenderen in de gemeenteraad- geen reden om de procedure te verlengen.

Vanwege genoemde redenen is zoveel mogelijk aangesloten bij de huidige lijst, zij het dat deze omgekeerd is opgeschreven. In het document 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' (bijlage 2) is onder het voorstel met gevallen een uitleg gegeven over de omgekeerde werking en enkele gevallen die aan de lijst zijn toegevoegd om ervoor te zorgen dat de raad niet minder rechten krijgt dan nu het geval is.

2.1 Het is nodig een besluit te nemen in welke gevallen participatie verplicht is bij een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan.

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet, maar niet verplicht op het moment dat een vergunning wordt verleend buiten de regels van het omgevingsplan om (de buitenplanse omgevingsplanactiviteit ofwel 'BOPA'). De gemeenteraad kan participatie bij een BOPA wel verplicht stellen. De gemeenteraad kan daarvoor vooraf categorieën aanwijzen: valt een initiatief in één van deze categorieën, dan moet de initiatiefnemer dus participeren. Participatie heeft geen vormvereiste.

In de raadswerkgroep en de informatieve raad is een koppeling gemaakt met het onder punt 1 beschreven bindend advies. Bindend advies door de raad wordt voorgesteld bij de grotere plannen

waarvoor afgeweken moet worden van het omgevingsplan. Wanneer een initiatief bij de raad komt, kan de dialoog met de omgeving meteen worden meegewogen in de beslissing om instemming. Uiteraard is onze routeplanner de leidraad om te komen tot een goede vorm van participatie.

3.1 Het is nodig om te regelen dat de nieuwe lijst en de verplichte participatie pas in werking treden als de Omgevingswet in werking treedt.

Pas bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het instrument 'VVGB' vervangen door het instrument 'adviesrecht' en vervalt de huidige lijst (artikel 16.15a lid b onder 1 Ow). Daarom is de inwerkingtreding van de nieuwe lijst gekoppeld aan het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ook de verplichte participatie kan pas bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in werking treden (artikel 16.55 lid 7 Ow).

Alternatieven/varianten

1.1 Opstellen van een alternatieve lijst waarin het college bij een omgevingsvergunning de raad om bindend advies moet vragen.

De raad kan kiezen om de adviesrol op verschillende manieren invulling te geven:

- De raad adviseert op alle afwijkingen van het omgevingsplan;
- De raad adviseert op geen enkele afwijking van het omgevingsplan;
- De raad benoemt categorieën van afwijkingen van het omgevingsplan waar de raad over wil adviseren.

Het op 'alle afwijkingen van het omgevingsplan' willen adviseren wordt niet gezien als een categorie. Dit sluit ook niet aan op het doel van de Omgevingswet: een snellere dienstverlening en een meer kaderstellende rol van de raad. De lijst moet specifiek worden gemaakt. Omdat de raad heeft aangegeven een adviserende rol te willen behouden en de raad al ervaring heeft met de lijst verklaring van geen bedenkingen, is deze lijst gekozen als vertrekpunt. Aan de nieuwe lijst kunnen categorieën worden toegevoegd of verwijderd. Voor de vergelijking met de categorieën die in 2011 zijn aangewezen door de raad, is in bijlage 2 een korte toelichting opgenomen op de lijst met de categorieën die ter advies voorgelegd worden aan de raad.

2.1 Opstellen van een alternatieve lijst voor BOPA's waarbij participatie verplicht is

Participatie speelt een belangrijke rol in de Omgevingswet. 'Geen participatie' wordt daarom niet gezien als een optie. Echter ook 'altijd en overal' wordt niet gezien als een categorie. Ook deze lijst moet specifiek gemaakt worden. Eventueel kan de voorgestelde lijst waarop het adviesrecht van toepassing is worden aangevuld.

Kanttekeningen en risico's

1.1/2.1 Met het vaststellen van het definitieve omgevingsplan (in de komende jaren) ontstaat de noodzaak om de 'lijst bindend advies raad' en verplichte participatie te evalueren en te actualiseren.

In de huidige situatie wordt de projectafwijgingsprocedure met VVGB weinig toegepast. Vaak wordt ervoor gekozen om een (postzegel)bestemmingsplan op te stellen als een initiatief niet binnen de regels van het bestemmingsplan past. Onder de Omgevingswet zal naar verwachting -met name in de beginperiode- eerder gekozen worden voor de BOPA. Hoe vaak hiervoor een beroep op de gemeenteraad zal worden gedaan is niet goed in te schatten. Ook kunnen nieuwe inzichten ertoe leiden dat aanpassingen nodig zijn. Het implementeren van de Omgevingswet is immers voor iedereen nieuw. Gaandeweg zal meer jurisprudentie ontstaan en zullen wij als gemeente (college, raad en ambtelijke organisatie) ook steeds meer leren hoe met de nieuwe regelgeving en instrumenten om te gaan.

1.2 De huidige vergadercyclus maakt het lastig een omgevingsvergunning waarop adviesrecht van toepassing is binnen de beslistermijn van 8 weken af te handelen.

Omdat in principe straks de reguliere procedure van toepassing is (8 weken met een verlengingsmogelijkheid van 6 weken), moet het advies van de raad binnen die termijn worden gegeven. Als het gelet op de vergadercyclus van de raad niet mogelijk is om die termijn te halen, dan moet mogelijk de termijn worden verlengd (met instemming van de aanvrager). Om te voorkomen dat de BOPA's een te zware belasting worden voor de vergaderstructuur van de raad, zal bekeken moeten worden naar een zo optimaal mogelijke inrichting van het proces van de BOPA. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het informeren van de raad op het moment dat de aanvraag is ontvangen. Een andere optie is om de lijst verder in te perken, zodat de raad in minder gevallen bindend advies moet geven.

Toelichting

Financieel

Dit voorstel heeft niet direct financiële gevolgen. Er wordt namelijk zoveel mogelijk aangesloten bij de huidige lijst, zij het dat deze omgekeerd is opgeschreven.

Juridisch

Het is een wettelijk vereiste om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aantal besluiten te nemen zodat de in dit voorstel genoemde zaken tijdig goed geregeld zijn.

Personeel

In het afdelingsplan Leefomgeving zijn uren opgenomen ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. Dit voorstel maakt daar onderdeel van uit.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Planning

De Omgevingswet treedt naar alle waarschijnlijkheid op 1 juli 2022 in werking. Zowel de inwerkingtreding van de nieuwe lijst bindend advies als verplichte participatie is gekoppeld aan het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Communicatie en participatie

Dit voorstel is voorbereid door het programmateam Instrumenten en regels - Omgevingsplan. De adviesrol van de raad is in 2021 twee keer met de raad besproken: tijdens de raadswerkgroep Omgevingswet op 9 februari en tijdens de informatieve raad op 18 mei 2021.

Bijlagen

Bijlage 1 - Raadsbesluit algemene verklaring van geen bedenkingen 19-12-2011

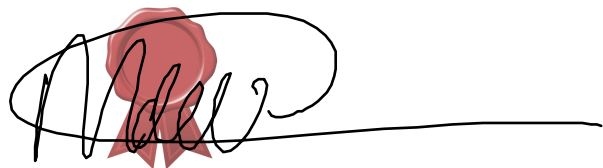
Bijlage 2 - Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan

Etten-Leur, 14 december 2021

burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. dr. M.W.M. de Vries
burgemeester